

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

заступник ректора ХНАДУ

професор _____ Гладкий І.П.

“ ___ ” _____ 20__ року

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	<u>Планування зовнішньоекономічної діяльності підприємства</u> <small>(назва навчальної дисципліни згідно навчального плану)</small>
підготовки	<u>бакалавр</u> <small>(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)</small>
галузі знань	<u>0305 «Економіка та підприємництво»</u> <small>(шифр і назва галузі знань)</small>
напряму підготовки	<u>6.030503 «Міжнародна економіка»</u> <small>(шифр і назва напряму підготовки)</small>

(шифр   № 42   )
(за ОПП чи № навчального плану)

Розроблено та внесено: кафедра Міжнародної економіки
(повне найменування кафедри)

Розробники програми: доцент кафедри міжнародної економіки, к.е.н., доц. Болдовська К.П.
(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
Протокол № _____ від “ ____ ” _____ 20__ р.
(номер) (та дата протоколу)

Завідувач кафедри д.е.н., доц. _____ Д.А. Горовий
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

“Узгоджено”¹
Завідувач кафедри
міжнародної економіки доц. _____ Д.А. Горовий
(назва випускної кафедри) (вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)
“ ____ ” _____ 20__ року
(день) (місяць) (рік)

“Узгоджено”
Декан факультету
управління та бізнесу _____ проф. _____ І.А. Дмитрієв
(повна назва факультету, де читається дисципліна) (вчене звання) (підпис) (ПІБ декана)
“ ____ ” _____ 20__ року
(день) (місяць) (рік)

© _____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

¹ якщо програма навчальної дисципліни розроблена для декількох напрямів підготовки (спеціальностей), то узгодження робиться з кожною випускаючою кафедрою

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Планування зовнішньоекономічної діяльності підприємства» складена відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики та навчального плану підготовки бакалавра напряму підготовки «Міжнародна економіка».

1. Мета, предмет та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** вивчення навчальної дисципліни є: формування системи теоретичних знань і практичних навичок з методології розроблення перспективних планів зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) підприємства.

1.2. **Предметом** вивчення навчальної дисципліни є процес бізнес-планування ЗЕД на підприємстві.

1.3. **Основними завданнями** вивчення навчальної дисципліни є:

- вивчення змісту процесів планування ЗЕД на підприємстві;
- опанування форм, методів і процесу планування проведення зовнішньоекономічних операцій;
- вивчення складу планових показників ЗЕД підприємства і методики їх розрахунку;
- вивчення структури і технології розроблення типових бізнес-планів ЗЕД підприємства;
- набуття навичок прогнозування й оцінки ефективності планування зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

1.4. По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- сучасні методи й інструменти планування ЗЕД підприємства;
- форми виходу підприємств на зовнішні ринки;
- методи організації ЗЕД підприємства;
- систему планових показників ЗЕД підприємства і методики їх розрахунку;
- структуру і технології розроблення бізнес-планів ЗЕД підприємства;
- методологічні підходи щодо аналізу й оцінки ефективності планування ЗЕД підприємства.

вміти:

- використовувати набуті знання у практиці здійснення ЗЕД підприємств щодо застосування емпіричних і статистичних даних, інформаційної бази даних для аналізу стану середовища міжнародної економічної діяльності з метою вибору стратегії виходу на зовнішні ринки;
- проводити комплексний економічний аналіз ЗЕД підприємства;
- формувати стратегічні і тактичні плани розвитку ЗЕД підприємства;
- планувати ЗЕД підприємства з точки зору правових аспектів її здійснення.

Міждисциплінарні зв'язки: Опанування дисципліни опирається на базу знань з таких дисциплін: «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства», «Економіка підприємства», «Мікроекономіка», «Міжнародний економічний аналіз».

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3 Кількість годин - 108	Вибіркова начальна дисципліна з циклу професійної підготовки	
Семестр викладання дисципліни	8	9
Вид контролю:	екзамен/залік	
Розподіл часу:		
- лекції (годин)	14	6
- практичні, семінарські (годин)	14	4
- лабораторні роботи (годин)	-	-
- самостійна робота студентів (годин)	80	98
- курсовий проект (годин)	-	-
- курсова робота (годин)	-	-
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	-	-
- екзамен	+	-

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПЛАНУВАННЯ ЗЕД ПІДПРИЄМСТВА

Тема 1. Планування як функція управління ЗЕД підприємства

Тема 2. Процес планування ЗЕД підприємства

Тема 3. Види і методи планування ЗЕД підприємства

Розділ 2. ПЛАНУВАННЯ ЗОВНІШНЬОТОРГІВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 4. Планування експортної діяльності підприємства

Тема 5. Планування імпортової діяльності підприємства

Тема 6. Особливості планування зустрічних зовнішньоторговельних операцій

Розділ 3. ПЛАНУВАННЯ ВИДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗЕД ПІДПРИЄМСТВА

Тема 7. Планування матеріально-технічного і ресурсного забезпечення ЗЕД підприємства

Тема 8. Планування організаційного забезпечення ЗЕД підприємства

Тема 9. Планування фінансово-економічного забезпечення ЗЕД підприємства

Тема 10. Планування інформаційно-аналітичного забезпечення ЗЕД підприємства

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Базова

1. Алексеев И. С. Внешнеэкономическая деятельность / И. С. Алексеев. – М. : Дашков и К, 2009. – 304 с.
2. Баринов В. А. Внешнеэкономическая деятельность / В. А. Баринов. – М. : Форум, 2009. – 192 с.
3. Внешнеэкономическая деятельность предприятия : учебник для вузов / [Л. Е. Стровский, С. К. Казанцев, Е. А. Паршина и др.] ; под ред. проф. Л. Е. Стровского. – М. : ЮНИТИ, 2007. – 799 с.
4. Дегтярева О. И. Внешнеэкономическая деятельность : учеб. пособие / О. И. Дегтярева, Т. Н. Полянова, С. В. Саркисов. – М. : Дело, 2004. – 424 с.
5. Дідківський М. І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посіб. / М. І. Дідківський. – К. : Знання, 2006. – 462 с.
6. Дроздова Г. М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємства : навч. посіб. / Г. М. Дроздова. – К. : ЦУЛ, 2004. – 247 с.
7. Зовнішньоекономічна діяльність : навч. посіб. / [за ред. І. І. Дахна]. – К. : ЦУЛ, 2006. – 360 с.
8. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств / [за ред. Ю. Г. Козака, Н. С. Логвінової, І. Ю. Сіваченка]. – К. : ЦУЛ, 2006. – 792 с.
9. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств / [за ред. Ю. Г. Козака, Н. С. Логвінової, М. А. Зайця]. – К. : Освіта України, 2012. – 272 с.
10. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств : підручник / І. В. Багрова, Н. І. Редіна, В. Є. Власюк, О. О. Гетьман ; [за ред. І. В. Багрової]. – К. : ЦУЛ, 2004. – 580 с.
11. Зовнішньоекономічні операції і контракти : навч. посіб. / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Я. С. Карп'як та ін. – К. : ЦУЛ, 2004. – 608 с.
12. Кириченко О. А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : підручник / О. А. Кириченко. – К. : Знання, 2008. – 386 с.
13. Коваленко О. М. Бизнес-планирование внешнеэкономической деятельности : [конспект лекций] / О. М. Коваленко, М. В. Киричосова. – Одесса, 2005.
14. Кузьмін О. Є. Планування, організування та мотивування зовнішньоекономічної діяльності / О. Є. Кузьмін, А. О. Босак, Р. З. Дармиць. – Львів : Видавництво НУ «Львівська Політехніка», 2009. – 324 с.
15. Макогон Ю. В. Внешнеэкономическая деятельность : практика, управление, организация, регулирование / Ю. В. Макогон. – Донецк : ДонГУ, 2001. – 228 с.
16. Попов С. Г. Внешнеэкономическая деятельность фирмы. Особенности менеджмента и маркетинга / С. Г. Попов. – М. : Ось-89, 2007. – 176 с.
17. Предприятие на внешних рынках : внешнеторговое дело : учебник / [под ред. С. И. Долгова, И. И. Кретьова]. – М. : БЕК, 2007. – 784 с.
18. Прокушев Е. Ф. Внешнеэкономическая деятельность : учеб. пособие / Е. Ф. Прокушев. – М. : ИТК «Дашков и Ко», 2004. – 307 с.
19. Ростовский Ю. М. Внешнеэкономическая деятельность / Ю. М. Ростовский, В. Ю. Гречков. – М. : Магистр, 2008. – 592 с.
20. Рубинская Э. Т. Управление внешнеэкономической деятельностью предприятия / Э. Т. Рубинская. – М. : Приор, 2009. – 246 с.

21. Смитиенко Б. М. Внешнеэкономическая деятельность : учебник / Б. М. Смитиенко, В. К. Поспелов. – М. : Academia, 2009. – 304 с.
22. Сорокин С. Л. Внешнеэкономическая деятельность предприятия : экономика и управление : [учеб. пособие] / С. Л. Сорокин. – Минск : Современ. школа, 2006. – 283 с.

Допоміжна

23. Про зовнішньоекономічну діяльність : закон України від 16.04.91 р. № 959-ХІІ // ВВР України. – 1991. – № 29. – ст. 377.
24. Божидарнік Н.В. Валютні операції : [підручник] / Н. В. Божидарнік, Т. В. Божидарнік. – К., 2013.
25. Вічевич А. М. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності / А. М. Вічевич, О. В. Максимець. – Львів, 2004.
26. Довідник ЗЕДівця. –Х., 2008. – 656 с.
27. Кадуріна Л. О. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності навч. посіб. / Л. О. Кадуріна. – К., 2006.
28. Міжнародні комерційні угоди та розрахунки : нормативно-правове регламентування : навч. посіб. / [Ю. Г. Козак [та ін.]] ; за ред. Ю. Г. Козака, Н. С. Логвінової. – К. : ЦУЛ, 2010. – 647 с.
29. Пазуха М. Д. Зовнішньоекономічна діяльність (загальні положення) / М. Д. Пазуха. – К. : ЦУЛ, 2008. – 230 с.
30. Руденко Л. В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції : підручник / Л. В. Руденко. – К., 2007.

Інформаційні ресурси

- <http://www.ukrstat.gov.ua> (Державна служба статистики України)
<http://www.bank.gov.ua> (Національний банк України)
www.me.gov.ua (Міністерство економіки України)
<http://www.minfin.gov.ua> (Міністерство фінансів України)
<http://rada.gov.ua> (Верховна рада України)
<http://www.customs.gov.ua> (Державна митна служба України)
<http://www.lawukraine.com> (База українського законодавства в Інтернет)
<http://www.incoterms.iccwbo.ru> (офіційний сайт Инкотермс)
<http://www.nbuv.gov.ua> (Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського)

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Для контролю успішності навчання студентів застосовуються тестові завдання.

Розробник програми: доцент кафедри міжнародної економіки, к.е.н., доцент Болдовська Катерина Петрівна